

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Mjesečni izvještaj o izdanim građevinskim dozvolama
(GRAD-44a)
za 2019.

Organizacijska jedinica: Služba statistike građevinarstva
Priredio: Srećko Palej

kolovoz, 2020.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj statističkog istraživanja o izdanim građevinskim dozvolama jest dobivanje podataka o vrstama, građevinskoj veličini, predviđenoj vrijednosti i lokaciji građevina koje se namjeravaju graditi, vrsti investitora te o broju i korisnoj površini stanova u zgradama za koje su izdane građevinske dozvole.

Na temelju podataka o izdanim građevinskim dozvolama može se predvidjeti dinamika kretanja građevinske djelatnosti, budućih radova te struktura investicija na razini države i na razini lokalne samouprave. Podaci su temelj za planiranje proizvodnje građevinskih materijala i gotovih građevinskih elemenata za ugradnju te drugih industrijskih proizvoda za opremanje zgrada i stanova, za donošenje odluka o razvijanju građevinskog poduzetništva i različitih usluga vezanih za stanovanje i slično.

Predmet istraživanja jest svaka izdana građevinska dozvola za građevine predviđene Zakonom o gradnji (NN, br. 153/13., 20/17. i 39/19.).

- Izvještajno razdoblje

Mjesec.

- Pravna osnova

Pravne osnove za Mjesečni izvještaj o izdanim građevinskim dozvolama (obrazac GRAD-44a) jesu:

- Zakon o službenoj statistici (NN, br. 25/20.)
- Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske
- Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske
- Uredba Vijeća (EZ) br. 1165/98 od 19. svibnja 1998. o kratkoročnim statistikama
- Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 1158/2005 od 6. srpnja 2005. o izmjenama Uredbe Vijeća (EZ) br. 1165/98 od 19. svibnja 1998. o kratkoročnim statistikama
- Uredba Komisije (EZ) br. 1503/2006 od 28. rujna 2006. kojom se primjenjuje, mijenja i nadopunjuje Uredba Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama u smislu definicija varijabli, popisa varijabli i učestalosti kompiliranja podataka.

Obveza izvještajnih jedinica za dostavu podataka temelji se na članku 45. Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.).

Odbijanje davanja podataka, davanje nepotpunih i netočnih podataka ili nedavanje podataka u propisanom roku povlači kaznene odredbe iz članka 76. navedenog Zakona.

- Sustav klasifikacije

Nacionalna klasifikacija vrsta građevina

- Koncepti i definicije

Prema Metodologiji za kratkoročne pokazatelje u građevinarstvu, pod građevinskom dozvolom podrazumijeva se dozvola za početak gradnje koju nadležno tijelo izdaje investitoru na njegov zahtjev.

To je općenita definicija, a svaka država ima vlastite propise kojima se to područje detaljnije definira.

U Republici Hrvatskoj izdavanje građevinskih dozvola obavlja se prema odredbama Zakona o gradnji (NN, br. 153/13., 20/17. i 39/19.).

Građevinske dozvole jesu izdani (pravomoćni) akti na temelju kojih se može pristupiti građenju.

Izveštajem se obuhvaćaju izdane građevinske dozvole za gradnju novih građevina i rekonstrukciju postojećih građevina.

Izveštajem se prikupljaju sljedeći podaci:

- broj izdanih građevinskih dozvola prema vrstama građevina, radova te investitoru radova
- građevinska veličina zgrada (m^2 i m^3)
- predviđena vrijednost radova na građevinama za koje su izdane dozvole za građenje
- broj i korisna površina stanova
- broj stanova prema vrstama zgrada i radova te broju soba.

Podaci se prikupljaju mjesečno i obuhvaćaju sve izdane građevinske dozvole u izvještajnome mjesecu.

Detaljnije definicije varijabli nalaze se u Metodološkim uputama br. 68 "Mjesečni izvještaj o izdanim odobrenjima za građenje (Revizija 2011.)", Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2012. te u Uredbi Komisije (EZ) br. 1503/2006 od 28. rujna 2006. kojom se primjenjuje, mijenja i nadopunjuje Uredba Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama u smislu definicija varijabli, popisa varijabli i učestalosti kompiliranja podataka.

- Statističke jedinice

Izveštajne jedinice jesu upravna tijela velikih gradova, Grada Zagreba i županija nadležna za upravne poslove graditeljstva te Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, koji izdaju građevinske dozvole.

Jedinice promatranja jesu izdane građevinske dozvole za sve vrste građevina i radova.

- Pokrivenost i obuhvat istraživanja

Izdane građevinske dozvole za građenje svih vrsta građevina i radova; broj građevina; građevinska veličina zgrada (bruto površina i volumen); korisna površina zgrada; broj stanova prema vrsti radova i broju soba te korisna površina stanova.

Obuhvaćeno je 139 izvještajnih jedinica koje su izdavale građevinske dozvole.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Korisnici statističkih podataka o izdanim građevinskim dozvolama nalaze se u svim područjima gospodarskoga i društvenog života, od poslovnih subjekata, medija, ekonomskih analitičara, istraživača i studenata do tijela državne uprave, stručno- poslovnih organizacija (Hrvatska gospodarska komora), neprofitnih organizacija (Hrvatska udruga poslodavaca) financijskih institucija (Hrvatska narodna banka, Raiffeisenbank itd.) i drugih međunarodnih ustanova.

1.1.1 Potrebe korisnika

Korisnici statističkih podataka o izdanim građevinskim dozvolama nalaze se u svim područjima gospodarskoga i društvenog života, od poslovnih subjekata, medija, ekonomskih analitičara, istraživača i studenata do tijela državne uprave, stručno - poslovnih organizacija (Hrvatska gospodarska komora), neprofitnih organizacija (Hrvatska udruga poslodavaca) financijskih institucija (Hrvatska narodna banka, Raiffeisenbank itd.) i drugih međunarodnih ustanova koji se koriste serijama podataka o broju i vrsti građevina za koje su izdane građevinske dozvole, broju i površini zgrada i stanova te stanovima prema broju soba.

1.1.2 Zadovoljstvo korisnika

Nije raspoloživo.

1.2. Potpunost podataka

Podaci su potpuni i u skladu su s konceptima i definicijama prema zahtjevima Uredbe Vijeća br. 1165/98 i metodologijom za kratkoročne poslovne statistike.

1.2.1 Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka jest 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Nije primjenjivo. Državni zavod za statistiku koristi se detaljnim istraživanjem kao metodom prikupljanja podataka, a ne uzorkom. Cilj je prikupiti izdane građevinske dozvole (cijelu populaciju) svih vrsta građevina i radova prema NKVG-u.

2.1.1 Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.1.2 Pristranost u procesu selekcije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračke pogreške vežu se za sve ostale pogreške nevezane za izbor uzorka – obuhvat, mjerenje, obradu i neodgovor. Redovito se izračunavaju i kontroliraju.

2.2.1 Pogreška obuhvata

Obuhvat izdanih građevinskih dozvola zadan je prema NKVG-u i obuhvaća područje 1 (zgrade) i područje 2 (ostale građevine). Nijedno područje (jedinica) nije isključeno iz obuhvata, tako da je pogreška obuhvata "0".

2.2.2 Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.3 Pogreška mjerenja

Uzroci pogrešaka mjerenja u tijeku prikupljanja podataka nastaju zbog neznanja, nepažnje, manjka poštovanja prema važnosti statistike, neznanja kako odgovoriti te svjesnoga/nesvjesnog prikazivanja netočnih podataka koje pružaju davatelji podataka.

Problemi koji nastaju zbog nejasnih pitanja na upitniku, mjernih jedinica ili nejasnih uputa za popunjavanje obrazaca minimalni su jer se pri određivanju sadržaja obrasca vodila briga o dostupnosti podataka.

Osim toga, izvještajne jedinice za sve se informacije ili nejasnoće mogu obratiti područnim jedinicama Državnog zavoda za statistiku i upravnom tijelu Grada Zagreba koji su nadležni za poslove službene statistike (pružaju pomoć izvještajnim jedinicama pri popunjavanju izvještaja te kontroliraju potpunost i točnost podataka prije slanja u Državni zavod za statistiku) ili izravno Državnom zavodu za statistiku.

Pogreške mjerenja nisu velik problem jer se otkrivaju pri vizualnoj i računskoj kontroli podataka prije unosa podataka u računalo i zadanim strojnim logičko-računskim kontrolama pri obradi podataka u računalu. Zbog uočenih nelogičnosti i pogrešaka kontaktira se s izvještajnim jedinicama radi provjere netočnih i nepotpunih podataka te se oni ispravljaju.

2.2.4 Pogreška neodgovora

Neodgovor izvještajne jedinice

Istraživanje je detaljno. Stopa odgovora jest 100%. Svi podaci dostupni su u zadanom roku. S izvještajnim se jedinicama kontaktira i požuruju se telefonom ili pisanim požurnicama u slučaju kašnjenja u dostavi podataka.

Neodgovor za varijable

Nema slučaja neodgovora za varijable. Naime, u fazi obrade podataka s izvještajnim jedinicama telefonski se kontaktira ako nisu potpuno ispunile upitnik i traži se ispravak ili nadopunjavanje podataka koji nedostaju. Svakog mjeseca stopa odgovora jest 100%.

2.2.5 Stopa neodgovora jedinice

Neutežena stopa neodgovora:

Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Sij	Velj	Ožu	Tra	Svi	Lip	Srp	Kol	Ruj	Lis	Stu	Pro	Prosječno
Hrvatska		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

%

2.2.6 Stopa neodgovora na određenu varijablu (stavku)

Neutežena stopa neodgovora za određene varijable:

Varijable	Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Sij	Velj	Ožu	Tra	Svi	Lip	Srp	Kol	Ruj	Lis	Stu	Pro	Prosječno
Stopa neodgovora za sve varijable	Hrvatska		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

%

2.2.7 Pogreška obrade

Državni zavod za statistiku kontrolira točnost, potpunost i logičnost podataka, šifrira identifikacijske i druge podatke te ih unosi i obrađuje u računalu. Logičko-računska kontrola podataka s upitnika provodi se prije i poslije unosa podataka u računalu. Ispravljaju se netočni i nepotpuni podaci te podaci koji nedostaju.

Unos podataka i šifriranje statističari obavljaju ručno. Logička i računaska kontrola podataka provodi se prema zadanim uvjetima.

Ispravak pogrešaka izvještajnih jedinica, šifriranja i unosa podataka obavlja se ručno i u računalu:

- ručna logičko-računska kontrola podataka s upitnika obavlja se prije unosa podataka u računalu. S izvještajnim jedinicama koje nisu potpuno ispunile izvještaje (netočno, nepotpuno ili nedostaju podaci) telefonski se kontaktira te se traže ispravni i potpuni podaci
- računalna logičko-računska kontrola obavlja se nakon unosa podataka u računalu. Izvještaji koji ne zadovoljavaju propisane uvjete prema potrebi se provjeravaju i ispravljaju. Ispravljaju se po prioritetima tako da se očite pogreške obično ispravljaju ručno i više se vremena troši na njihovo ispravljanje, dok se manja pozornost posvećuje manjim pogreškama, koje se uglavnom ispravljaju automatskom naredbom u računalu.

2.2.8 Stopa imputacije

Neutežena stopa imputacije za određene varijable:

Varijabla	Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Sij	Velj	Ožu	Tra	Svi	Lip	Srp	Kol	Ruj	Lis	Stu	Pro	Prosječno
Sve varijable	Hrvatska		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2.2.9 Stopa uređivanja – LRK

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

2.2.10 Stopa učinkovitosti – LRK

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

2.2.11 Pogreška izbora modela

Nije raspoloživo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1 Politika revizije podataka

Korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama (preliminarni podaci, konačni podaci) na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

Revizije su moguće zbog ispravka pogrešaka, promjena u klasifikacijama ili metodologiji.

Rutinske revizije ne provode se jer su svi mjesečni podaci dostupni u skladu s rokovima.

Obavijesti o manjim promjenama najavljuju se u Priopćenju u vrijeme uvođenja promjene.

Isto pravilo revizije primjenjuje se za objavljivanje podataka za nacionalne potrebe i pri dostavi podataka u Eurostat.

Revizijska politika objavljivanja podataka Državnog zavoda za statistiku provodi se:

1) ažuriranjem Kalendara objavljivanja

Revizijska politika iz područja objavljivanja podataka Državnog zavoda za statistiku provodi se prema unaprijed najavljenim rokovima, ažuriranjem Kalendara objavljivanja statističkih podataka. Prema Zakonu o službenoj statistici, promjene u rokovima objavljivanja publikacija/podataka unaprijed se najavljuju. Državni zavod za statistiku obvezuje se da će svaku promjene u rokovima objavljivanja (ažuriranje Kalendara objavljivanja statističkih podataka) najaviti najmanje tri radna dana prije datuma koji je bio prvotno najavljen u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

Ažuriranje roka objavljivanja podataka ili publikacije (ažuriranje Kalendara objavljivanja statističkih podataka) bez odgađanja se objavljuje na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku tako da se u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka datum promijeni na novi datum te se pokraj Kalendara objavljivanja statističkih podataka stavi obavijest "ažurirano" i točan datum ažuriranja.

Dakle, Kalendar objavljivanja statističkih podataka s prvobitnim rokom objavljivanja određene publikacije/podatka zamjenjuje se novim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka koji sadržava njezin ažurirani rok objavljivanja. Originalni Kalendar postoji u Službi za publicistiku, koja vodi evidenciju o svakoj promjeni u rokovima objavljivanja publikacija putem baze ažuriranja Kalendara objavljivanja statističkih podataka.

2) objavljivanjem ispravka objavljenih podataka

U slučajevima kad je utvrđeno da objavljeni podaci sadržavaju pogrešku, Državni zavod za statistiku ispravak objavljuje u najkraćem mogućem roku te na najjednostavniji mogući način kako bi omogućio korisnicima da uoče jasnu razliku što je promijenjeno u odnosu na prvobitno objavljene podatke. Ispravak se obavlja označivanjem pogrešnih podataka zvjezdicom te izradom ispravka Priopćenja.

2.3.2 Praksa revizije podataka

Podaci se objavljuju kao konačni i zato nema revizija podataka. Stoga ne postoje numerički podaci o veličini revizije ni podaci o izvorima revizija.

U slučaju nastanka pogrešaka korigirani podaci objavljuju se u sljedećem izdanju Priopćenja. Podaci koji su promijenjeni u odnosu na prethodno objavljene podatke objavljuju se s komentarom.

Znatne promjene u metodologiji objavljuju se u Priopćenju u vrijeme uvođenja promjene. Općenita praksa jest da se sve promjene u metodologiji objasne kada se podaci koji se temelje na novoj metodologiji objavljuju prvi put. Informacije o metodološkim promjenama nalaze se u metodološkim uputama koje su sastavni dio tiskanih ili elektroničkih publikacija.

2.3.3 Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.4. Desezoniranje (vremenska prilagodba)

Podaci o izdanim građevinskim dozvolama objavljuju se kao apsolutne vrijednosti. Zbog toga se ne provode sezonske i kalendarske prilagodbe podataka.

3. Pravodobnost i vremenska određenost

3.1. Pravodobnost

3.1.1 Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.1.2 Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest T + 43 dana.

3.2. Vremenska određenost

3.2.1 Vremenska određenost – isporuka i objavljivanje

Vremenska određenost jest 1.

4. Dostupnost i jasnoća

Rezultati mjesečnog izvještaja o izdanim građevinskim dozvolama objavljuju se u sljedećim statističkim publikacijama: Priopćenjima (mjesečnima i godišnjemu), u Excel-formatu na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku pod poveznicom Statistika u nizu (na hrvatskome i engleskom jeziku), STS bazi podataka (bazi kratkoročnih poslovnih statistika) na poveznici <https://stsbaza.dzs.hr/> te u Statističkom izvješću "Građevinarstvo".

U tim publikacijama nalaze se i kratka metodološka objašnjenja.

Detaljne metodološke upute objavljene su u publikaciji Metodološke upute br. 68 "Mjesečni izvještaj o izdanim odobrenjima za građenje (Revizija 2011.)", Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2012. (na hrvatskome i engleskom jeziku).

Publikacije su dostupne korisnicima u tiskanome i elektroničkom obliku na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <http://www.dzs.hr>, tema Objavljeni podaci.

Sve publikacije dostupne su svim korisnicima istodobno u 11 sati.

Nitko nema prednost u pristupu publikacijama.

4.1. Naslovi Priopćenja u kojima se objavljuju podaci

Mjesečni podaci o izdanim građevinskim dozvolama redovito se objavljuju u Priopćenjima "Izdane građevinske dozvole", u prosjeku 43 dana nakon isteka mjeseca te u Excel-formatu na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku pod poveznicom Statistika u nizu (na hrvatskome i engleskom jeziku).

Tromjesečni podaci o izdanim građevinskim dozvolama prema zahtjevu Eurostata (broj stanova u stambenim zgradama i korisnoj površini zgrada) objavljuju se u STS bazi podataka (bazi kratkoročnih poslovnih statistika) na poveznici <https://stsbaza.dzs.hr/>.

Osim mjesečnih Priopćenja, objavljuje se i godišnje Priopćenje "Izdane građevinske dozvole" s detaljnijim podacima.

Objavljeni podaci dostupni su na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku http://www.dzs.hr/default_e.htm.

4.2. Naslovi ostalih publikacija u kojima se objavljuju podaci (ljetopis i slično)

Mjesečni podaci o izdanim građevinskim dozvolama redovito se objavljuju u Statističkom izvješću "Građevinarstvo" i u Statističkim informacijama.

U 2010. objavljena je izvanredna publikacija Statističko izvješće "Izdana odobrenja za građenje od 2000. do 2008." U njemu je prikazan pregled godišnjih podataka prikupljenih iz mjesečnog istraživanja o izdanim odobrenjima za građenje po županijama.

Objavljeni podaci dostupni su na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku http://www.dzs.hr/default_e.htm.

4.3. Mrežne (on-line) baze podataka u kojima se objavljuju podaci (npr. Popis poljoprivrede u PC-Axisu)

Tromjesečni podaci o izdanim građevinskim dozvolama prema zahtjevu Eurostata (broj stanova u stambenim zgradama i korisnoj površini zgrada) objavljuju se u STS bazi podataka (bazi kratkoročnih poslovnih statistika) na poveznici <https://stsbaza.dzs.hr/>.

4.4. Dostupnost mikropodataka

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe.

4.5. Dostupnost metodoloških dokumenata

Nacionalni dokumenti:

- a) Kratke metodološke upute dostupne su u mjesečnim i godišnjim publikacijama.
- b) Detaljne metodološke upute objavljene su u Metodološkim uputama br. 68 "Mjesečni izvještaj o izdanim odobrenjima za građenje (Revizija 2011.)", Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2012.

Međunarodni dokumenti:

- a) "Metodologija za Kratkoročne-poslovne statistike, objašnjenja i upute", 2006., sadržava detaljne upute za sastavljanje kratkoročnih poslovnih statistika o izdanim građevinskim dozvolama
- b) Detaljnije definicije varijabli nalaze se u Uredbi Komisije (EZ) br. 1503/2006 od 28. rujna 2006. kojom se primjenjuje, mijenja i nadopunjuje Uredba Vijeća (EZ) br. 1165/98 o kratkoročnim statistikama u smislu definicija varijabli, popisa varijabli i učestalosti kompiliranja podataka.

5. Usporedivost

5.1. Asimetričnost zrcalnih statistika

Nije raspoloživo.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

5.2.1 Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest 240

5.2.2 Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Nema ih.

6. Koherentnost/smislenost

6.1. Koherentnost/smislenost između kratkoročnih i strukturnih podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

6.2. Koherentnost/smislenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

6.3. Koherentnost/smislenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

7. Troškovi i opterećenje

7.1. Troškovi

Godišnji operativni troškovi iznose 4 028 sati godišnje.

7.2. Opterećenje

Nije raspoloživo.